

I

‘Toe maar, zeg het maar,’ zei Nancy grootmoedig, omdat het overduidelijk was wat Carmen, die ze aan de telefoon had, wilde zeggen. Een vijfjarig kind kon zich beter beheersen dan Carmen.

Ruim zevenhonderd kilometer bij haar vandaan, in Londen, antwoordde Carmen onschuldig: ‘Ik zal heus geen “zie je wel” zeggen, hoor. Want iedereen weet wat er dan met een beste vriendin gebeurt. Jij bent met Jonathan getrouwd, dus toen vond jij hem natuurlijk het neusje van de zalm. Als ik tegen je had gezegd welk deel van de zalm ik hem vond, zou je woedend zijn geweest. Daarom deed ik of ik hem ook leuk vond.’

Nancy glimlachte, al had ze het gevoel dat ze eigenlijk zou moeten huilen. ‘Voor die acteerprestatie heb je terecht geen BAFTA gekregen. Niemand trapt erin.’

‘Ah, maar ik heb nooit gezegd dat ik hem een zak vond,’ zei Carmen, ‘en daar gaat het om. Ik heb je nooit het gevoel gegeven dat je aan zijn kant moest staan, dat je hem moest verdedigen. Want als ik eerlijk was geweest, had je daar toch niet naar geluisterd en dan waren we nu geen vriendinnen meer.’

‘Echt niet?’ Nancy kon zich niet voorstellen dat de vriendschap tussen haar en Carmen ooit zou worden verbroken. Ze waren al sinds hun achtste onafscheidelijk.

‘Nou ja, het zou erg lastig zijn geworden. Daarom heb ik nooit iets gezegd. En daarom zijn we nog steeds vriendinnen,’ verklaarde Carmen opgewekt.

‘Als je wilt, mag je nog best “zie je wel” zeggen, hoor,’ bood Nancy ruimhartig aan.

‘O, dank je, maar dat doe ik pas als dit gesprek afgelopen is. Weet je zeker dat je het redt?’

Zou ze het redden? Wie kon haar dat verzekeren? Nancy vermoedde dat ze in een lichte shocktoestand verkeerde, want het was ook nog de ochtend van eerste kerstdag. Tot nu toe had ze de kersttijd altijd zo gezellig gevonden dat ze nauwelijks kon bevatten wat er

deze keer was gebeurd. Als je enthousiast cadeaus had gekocht en ingepakt, kaarten had gestuurd, een boom had uitgezocht en het huis had versierd, nou ja, alleen dat al wekte verwachtingen. En als je dan ineens je hand moest opheffen en 'ho!' roepen, was dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Als je zo lang bezig was geweest met de voorbereidingen, viel het niet mee het feest op het laatste moment af te blazen.

'Ik red het prima,' antwoordde ze, omdat ze niet wilde dat Carmen zich zorgen om haar zou maken. 'Mam komt zo meteen helpen met de lunch.'

'En je bent echt niet van plan iets tegen haar te zeggen?'

Nancy sloot haar ogen. 'En haar kerst volledig te bederven?' Vergeleken met de ontsteltenis die het nieuws teweeg zou brengen, was het een stuk gemakkelijker het voorlopig stil te houden. 'Je weet hoe mam op Jonathan is gesteld. Ze zou in alle staten zijn.'

'Oké, die beslissing is natuurlijk aan jou. Ga dan nu maar gauw als een braaf huisvrouwje terug naar de keuken om de aardappels te schillen,' voegde Carmen er ondeugend aan toe. 'Heb je wel eens puree met honing en arsenicum gemaakt?'

'Dan stond ik nu toch niet met je te praten?'

'Ach, jij moet ook altijd de slimste zijn. Nou ja, doe wat je doen moet, maar houd me op de hoogte,' zei Carmen. 'Bel me vanavond.' 'Zal ik doen, dank je. Hoe gaat het eigenlijk met jou?' vroeg Nancy nog gauw.

'Met mij gaat het uitstekend.'

Nancy voelde zich schuldig omdat, als iemand het verdiende met Kerstmis verwend te worden, dat Carmen wel was. Als je man drie jaar geleden was gestorven – en anders dan zij en Jonathan waren Carmen en Spike gek op elkaar geweest – mocht je in deze tijd best somber zijn. 'Zorg goed voor jezelf en ik zal je vanavond bellen zodra ik de kans krijg.'

'Ik kijk ernaar uit. En vergeet niet,' zei Carmen guitig, 'dat honing de smaak van arsenicum verdoezelt.'

Was het echt pas vanmorgen gebeurd? Was het echt nog geen drie uur geleden dat haar wereld kantelde en begon af te brokkelen? Nou ja, misschien niet haar hele wereld, maar in elk geval wel haar huwelijk.

Haar adem besloeg het raam van hun slaapkamer in het grote vrijstaande huis toen ze naar de wit berijpte tuin staarde, die glinsterde in het zonlicht. De tuin had een oppervlakte van wel drieduizend vierkante meter en was een adembenemend mooi plaatje. Hij leek precies op zo'n kerstkaart met glittertjes die haar tante Mags altijd stuurde, dacht Nancy. In de verte, voorbij Kilnachranan, tekenden de besneeuwde bergtoppen zich spectaculair af tegen de wolkeloze, onwinters blauwe lucht.

Beneden, op het stijf bevroren witte gras, stond de oorzaak van haar gekwelde geest. Haar kerstcadeau van Jonathan.

Alleen door dat... ding... zou haar leven binnenkort drastisch veranderen.

De kaart was tien dagen geleden gekomen, met een stuk of vijf andere, toen Nancy boven de badkamer aan het soppen was. Zelfs de plof van een stapeltje kerstkaarten op de mat vond ze al een feestelijk geluid. Het maakte haar blijer, had ze nog gedacht, dan het slissende geluid van door de brievenbus glijdende rekeningen en reclamefolders. Want je wist nooit wie je toch weer, of tegen alle verwachtingen in een kaart had gestuurd. Misschien zelfs prins William, of Bono van U2, of Michael Douglas en Catherine Zeta Jones...

Ze kon er niets aan doen dat ze dat altijd weer dacht en dan ook weer dat zalig kriebelige gevoel in haar buik kreeg, net als vroeger wanneer ze op kerstochtend wakker werd en het uitpuilende sloop vol cadeautjes van de kerstman op het voeteneind van haar bed zag staan.

En deze keer, ze had haar ogen nauwelijks kunnen geloven, lag er inderdaad een interessante envelop tussen de andere: een dure van roomkleurig, dik papier, geadresseerd in een handschrift dat ze niet herkende. Ze had het niet kunnen opbrengen hem tot het laatst te bewaren, dus had ze de andere post opzij gelegd – van tante Jane en oom Dennis in Brighton, de saaie familie Matthews van de overkant en Jonathans arrogante neef in Dundee – en het geheimzinnige exemplaar het eerst opengescheurd. Er zat een kaart in met een afbeelding van een besneeuwde straat in Edinburgh. Het rijtje winkels kwam haar vaag bekend voor. Ja, het was Cavendish Row. Ze sloeg de kaart open en las de gedrukte kerstwens op de binnenkant: 'Prettige kerstdagen en gelukkig nieuwjaar aan onze gewaardeerde

cliëntèle, namens alle medewerkers van Rossiter & Co., juwelier.' Om het persoonlijk te maken stond er een onleesbare krabbel onder, iets wat een aap had kunnen produceren. Pfff, was dat alles? In plaats van een spannende afzender kon je deze nauwelijks menselijk noemen.

Hè verdorie, had ze vervolgens gedacht, nu is het cadeau van Jonathan geen verrassing meer. Blijkbaar had hij bij Rossiter in Cavendish Row iets voor haar uitgezocht. Het moest iets duurs zijn, want die zaak stuurde vast geen chique kerstkaart naar elke Jan met de pet die er een nieuw batterijtje voor zijn horloge kwam kopen. Maar de medewerkers van Rossiter & Co. waren niet slim genoeg om te bedenken dat kaarten die naar het privé-adres van hun mannelijke klanten werden gestuurd, wel eens heel onschuldig door hun vrouw konden worden geopend.

Omdat het de bedoeling was dat kerstcadeautjes een grote verrassing waren, was de pret er voor haar meteen af.

Dat had ze tien dagen geleden gedacht. Nu leunde ze op de vensterbank en keek omlaag naar haar cadeau. Nadat ze de kerstkaart van de juwelier discreet in de vuilnisbak had gegooid, had ze voor de spiegel geoefend in het zetten van een blij verrukt gezicht. Want zo had ze willen reageren wanneer ze de met satijn gevoerde doos zou openen met het sieraad erin dat Jonathan voor haar had uitgekozen. Maar in plaats daarvan had hij haar naar het raam van hun slaapkamer geduwd en gezegd dat ze haar ogen moest sluiten voordat hij met een triomfantelijk gebaar de gordijnen open had geschoven.

'Ta-daaa! Nu mag je kijken,' had hij gezegd. Gehoorzaam had ze haar ogen geopend, hoewel ze niet begreep waarom hij de doos van de juwelier op de vensterbank had gezet.

Dat had hij ook niet gedaan.

'Een grasmaaier.' Ze had een paar keer moeten slikken voordat ze het woord had kunnen uitspreken.

'Een waar je op kunt zitten,' legde Jonathan trots uit.

'Hij is eh... Hij is...'

'Wacht maar, dan ga je je afvragen hoe je het ooit zonder hebt kunnen stellen.' Jonathan keek haar stralend aan. 'Je hoeft nooit meer hijgend achter die oude benzinemaaiers te lopen. Met deze is grasmaaien een fluitje van een cent, dat zul je wel merken.' Hij sloeg

een arm om haar middel en drukte een kus op haar nek. ‘Je zult hem geweldig vinden.’

Het had even geduurd voordat ze had uitgevogeld hoe het zat. Toen het kwartje eindelijk gevallen was, voelde ze zich als het domste meisje van de klas, het meisje dat de clou van een grap pas doorhad wanneer de anderen uitgelachen waren. Als Jonathan bij die juwelier geen sieraad voor haar had gekocht, moest het een cadeau voor iemand anders zijn!

Ja, toch?

Och hemel, wat een ellende... Maar als ze eerlijk was, moest ze toegeven dat ze zoiets had kunnen verwachten. Er waren al eerder aanwijzingen geweest dat Jonathan iets in zijn schild voerde, maar die waren nooit duidelijk genoeg om zeker te weten wat het was.

Nancy wist dat vrouwen die te bezitterig waren, jaloers als hun man ook maar één blik op een andere vrouw wierp, zichzelf daarmee geen dienst bewezen. Een van haar vroegere huisgenoten, Doug, had zo’n vrouw getroffen. Ella had zichzelf ervan overtuigd dat hij haar bedroog; ze had hem eindeloos ondervraagd en erop gestaan dat hij haar op de hoogte hield van elke stap die hij zette. Ze doorzocht zelfs zijn vuile was op zoek naar een telefoonnummer in de zak van zijn spijkerbroek en drukte haar neus in de kraag van zijn overhemden om te ruiken of er nog een vleugje parfum van de Andere Vrouw aan hing. Daar had Nancy haar een keer op betrapt, om twee uur ’s nachts. Ze had medelijden met Ella gehad, maar ze had ook geweten dat het meisje heel dom bezig was. Iedereen had haar stiekem uitgelachen en Doug had zich gegeneerd, vooral omdat hij bepaald geen Johnny Depp was. Meisjes verdrongen zich niet om zijn vriendin te worden. En als hij er een halfjaar over had gedaan voordat hij Ella durfde te vragen met hem uit te gaan, hoe groot was dan de kans dat hij tegelijkertijd ook met andere meisjes uitging?

Uiteindelijk was het geplaag hem te veel geworden en had Ella’s jaloezie zich tegen haar gekeerd. Doug had het uitgemaakt en Ella was ontroostbaar geweest. Ze had Nancy gesmeekt met hem te praten en hem te vragen haar terug te nemen. Nancy had erg onder de hele zaak geleden en ze had dolgraag zie je wel willen zeggen – Zie je wel dat hij er ten slotte genoeg van heeft gekregen? – maar in plaats daarvan had ze zich voorgenomen zelf nooit jaloers te zijn.

Nooit een man aan een kruisverhoor te onderwerpen, hem nooit te beschuldigen van iets wat hij niet had gedaan.

Tenzij ze zeker wist dat hij het wel had gedaan.

Nancy fronste haar wenkbrauwen. Wist ze dat echt zeker? Of bestond er nog steeds een onschuldige verklaring voor wat er gaande was, iets wat nog niet bij haar op was gekomen? Maar als die er niet was, wie kon dan de vrouw zijn met wie Jonathan een verhouding had?

Iemand die ze kende? Iemand van zijn kantoor? Niet zijn secretaresse, dat bestond niet. Een man nam een maîtresse omdat hij een mooiere, jongere, voller geboezemde vrouw wilde dan zijn echtgenote. Tania was net een aardappel met een *pasmina*. Zij kon het niet zijn, besloot Nancy. Ze zou zich zelfs beledigd voelen als het Tania wel was.

Buiten toeterde een auto, wat haar weer met beide benen op de grond zette. Rose, haar moeder, kwam knarsend in haar groene Mini de oprijlaan op.

Vooruit, vergeet voorlopig je ontrouwe man en je gammele huwelijk, want het is Kerstmis. De show moet doorgaan.

‘Dag lieverd!’ Rose omhelsde haar geliefde enige dochter. ‘Wat zie je er mooi uit! Gelukkig kerstfeest!’

‘Jij ook, mam.’ Nancy drukte haar moeder even tegen zich aan en bedacht hoe broos ze was. Haar moeder was nog geen zeventig, maar Nancy was altijd bang dat ze het niet lang meer zou maken. Daarom wilde ze haar niet vertellen wat Jonathan uitspookte, nou ja, waarschijnlijk uitspookte. Rose zou het vreselijk vinden en haar kerstfeest zou bedorven zijn. En dat laat ik niet gebeuren, dacht Nancy. Al wordt het mijn dood.

‘Waar is mijn lieve schoonzoon?’ Rose keek hoopvol langs Nancy heen de gang in. ‘Ik heb stapels cadeautjes bij me en die zijn loodzwaar.’

‘Jonathan is naar de pub om voor de lunch een borrel te drinken met Hamish en Pete,’ antwoordde Nancy, die dolblij was dat Jonathan een poosje weg was gegaan. ‘Daar vergelijken ze dan hun nieuwe truien en de lelijkste wint... Eh, niet dat Jonathan ooit wint,’ voegde ze er vlug aan toe, ‘maar sommige mensen hebben familie met een vreselijke smaak. Hij is tegen tweeën weer thuis. Zal ik de pakjes even naar binnen brengen? O mam, je hebt weer veel te

veel cadeaus voor ons; je weet toch dat je dat niet moet doen?’

‘Onzin, ik vind het leuk ze te kopen.’ Rose liep achter Nancy aan naar binnen en slaakte een zucht van voldoening. ‘Wat bof je toch dat je in zo’n mooi huis woont, lieverd. Besef je wel hoe je boft?’

Nancy dacht terug aan het begin van haar huwelijk, toen ze zelf ook vaak had gedacht dat ze bofte. Dat was de tijd voordat ze diep vanbinnen was gaan vermoeden dat Jonathan misschien toch niet de meneer Trouw-tot-de-dood-ons-scheidt was met wie ze had gedacht haar leven door te brengen.

En nu stelde haar moeder haar deze vraag. Vorig jaar had Rose Jonathan met Kerstmis een mok met **BESTE SCHOONZoon VAN DE WERELD** erop gegeven. In plaats van te antwoorden, zei Nancy vlug: ‘De kalkoen staat in de oven. De puree en de vulling zijn ook al klaar, maar de groente moet nog...’

‘Hoe heb ik dat kunnen raden?’ Rose had alle cadeaus onder de boom gelegd en terwijl ze zich oprichtte, zei ze stralend: ‘Maak je maar geen zorgen, lieverd, ik zal je helpen. Intussen kunnen we een glaasje sherry drinken en gezellig bijpraten. Vertel me maar gauw wat er de laatste tijd allemaal is gebeurd.’

Nancy moest zich omdraaien om te voorkomen dat Rose de tranen in haar ogen zou zien. Vertelden andere vrouwen van achtentwintig hun moeder echt alles wat er in hun leven gebeurde? Misschien wel. Maar Rose zag van andere mensen altijd alleen hun goede kant, ze had iets naïefs. En omdat Nancy het als haar plicht beschouwde haar moeder teleurstellingen te besparen, vertelde ze haar lang niet altijd de waarheid.

‘Laat eens zien wat voor groente je hebt. Pastinaken, worteltjes... Hemel, asperges! Die moeten een fortuin hebben gekost, wat stout van je!’ Rose, die de inhoud van de groentemand inspecteerde, wattertandde bij het zien van de asperges, maar ze was geschokt door de gedachte aan de prijs van een verse bos. ‘Ik zal met de worteltjes beginnen.’

Nancy slikte het brok in haar keel weg en keek toe terwijl haar moeder behendig de worteltjes schrapte en in stukjes sneed. Rose McAndrew, achtenzestig jaar oud, nauwelijks een meter vijftig lang, woog nog geen vijfenveertig kilo met haar kleren aan. Ze was dertien jaar geleden weduwe geworden en had zelfs nooit meer naar een andere man gekeken. Ze woonde alleen in een brand-

schoon flatje in Edinburgh, werkte nog steeds parttime als schoonmaakster in een verzorgingstehuis en zat in haar vrije tijd aan een stuk door te breien. Aan de lopende band maakte ze zachte speelgoedpoppen voor een liefdadigheidswinkel ten bate van een hospice voor kinderen. Nancy verzweeg hoe erg ze het vond dat haar moeder acht uur bezig was met het breien, in elkaar naaien en vulen van een prachtig clowntje, compleet met gebreide tandenborstel, tube tandpasta en pyjama, terwijl het voor vier pond vijftig werd verkocht. Vier pond vijftig! Ze was in die winkel geweest en had de prijskaartjes zelf gezien. Zo veel werk voor zo weinig geld! Toch was Rose dolgelukkig omdat ze dat bedrag regelmatig kon bijdragen aan de verzorging van arme, zieke kinderen. Het kwam niet bij haar op zich beledigd te voelen, want zo'n soort mens was ze niet.

Ze was de goedheid zelve.

Rose draaide zich om naar haar dochter en vroeg vrolijk: 'Wat heeft Jonathan je dit jaar gegeven?'

Nancy slikte. 'Een grasmaaier. Zo een waar je op kunt zitten. Hij staat in de tuin.'

'Een grasmaaier waar je op kunt zitten? Jeetje, wat fantastisch! Dan kun je als een koningin je gras knippen, lieverd! Wat leuk!'

Nancy dwong zich te glimlachen, terwijl ze zich afvroeg hoe vaak de koningin rondreed op een grasmaaier. 'Ja, leuk hè?' beaamde ze. 'Dat is nou weer echt iets voor Jonathan, vind je niet? Een heel origineel cadeau. Hij weet altijd precies wat hij moet kopen.'

Andere mensen hadden misschien een moeder die ze elk detail van hun leven konden toevertrouwen, maar zo'n moeder was Rose niet. Zij moest worden verwend en worden beschermd tegen details die haar van streek zouden maken.

Nancy wist dat ze haar nooit de waarheid kon vertellen.

2

Om zes uur 's avonds kwam Carmen Todd thuis in haar lege huis. Sinds tien uur die morgen had ze in het tehuis voor daklozen in

Paddington meegeholpen borden vol te scheppen met de kerstmaaltijd en ontelbare mokken vol te schenken met hete, donkerbruine thee. Niemand in het tehuis wist wie ze was, en dat wilde ze zo houden. In de slaapkamer trok ze haar vale blauwe sweatshirt en oude spijkerbroek uit en gooide ze in de wasmand. Ze had ze vanmorgen schoon aangetrokken, maar je kon niet blijven rondlopen in kleren die je in het tehuis had gedragen.

In de badkamer zette Carmen de douche met de stevige straal aan en bestudeerde ze haar gezicht in de spiegel terwijl ze wachtte tot het water warm was. Haar korte zwarte haar stond in verwarde pieken overeind, alsof ze uren met gel en mousse in de weer was geweest. In haar bleke gezicht vielen haar donkerbruine ogen extra op, en haar schuine wenkbrauwen leken strepen die met een dikke viltstift waren getrokken door een leraar die haastig huiswerk naakte. Carmen wist dat ze er niet op haar best uitzag, maar in het tehuis bekommerde niemand zich om make-up. Een paar gratis sigaretten waren veel belangrijker.

Ach, wie weet waren zowel de daklozen als zijzelf er volgend jaar met Kerstmis beter aan toe...

Net toen ze onder de douche wilde stappen, werd er gebeld. Carmen aarzelde en vroeg zich af wie er in vredesnaam op eerste kerstdag om zes uur voor de deur kon staan. Zou het een kerstkoortje zijn? Ze verwachtte in elk geval niemand.

Maar ze kon het niet opbrengen de bel te negeren of op z'n minst de huistelefoon niet op te nemen. Vlug sloeg ze een narcisgele handdoek om – niet dat iemand haar kon zien, maar uit de macht der gewoonte – liep de gang door en drukte op de spreekknop: 'Wie is het?'

'Carmen Todd, dit is de politie. Doe open, alstublieft, we hebben een bevel tot huiszoeking.'

Carmens adem stakte van ongelovige verrassing en ze vroeg voorzichtig: 'Rennie, ben jij het?'

'Natuurlijk ben ik het! Doe alsjeblieft meteen open, mens, voordat mijn voeten aan de stoep vastvriezen. En trek iets aan voordat je opendoet.'

Geschrokken deed Carmen een stap achteruit. 'Hoe weet je dat ik niets aanheb?'

'Ik ben een man, dat soort dingen hoor ik te weten. Superman is niet de enige met röntgenogen, hoor.' Rennie schraapte, ongedul-

dig als altijd, zijn keel. ‘En ik maakte geen grapje toen ik zei dat het verdomd koud is buiten.’

‘O, sorry.’ Carmen drukte vlug op de knop om hem binnen te laten en rende naar de slaapkamer om de handdoek te verwisselen voor een papegaaiblauwe fluwelen ochtendjas. Net toen ze de ceintuur had dichtgeknoopt – met een dubbele knoop voor het geval dat Rennie overmoedig werd – stond hij in de gang.

‘Je bent het echt! Ik kan het nauwelijks geloven!’ Blij sloeg ze haar armen om hem heen. ‘Ik dacht dat je in Alabama of Mississippi of daar ergens was.’

‘Ergens met een heleboel klinkers,’ beaamde Rennie terwijl hij haar stevig omhelsde. ‘Ja, daar waren we ook. In Illinois, om precies te zijn. We moesten de rest van de tournee afzeggen. Dave is weer aan de drank en Andy snuift coke als een menselijke Dyson, zo’n superstofzuiger. Geen van tweeën was in staat om nog op te treden en omdat er een afkickkliniek in de buurt was, heeft Ed ze daar allebei naartoe gestuurd. Dus toen kon ik gisteravond terugvliegen. En vond ik dat ik jou maar eens moest opzoeken om te zien hoe het met je gaat. Ga eens een eindje achteruit en laat me je goed bekijken.’

Dat deed Carmen, en glimlachend keek ze op haar beurt naar zijn bijna op zijn schouders hangende donkere haar, zonverbrande gezicht, ondeugende grijns en glinsterende donkergroene ogen, die met een kohlpotlood leken te zijn omrand. Dat waren ze niet, maar dat kwam door zijn absurd dikke wimpers. Hij droeg een bruin leren jasje, een kreukelige roomwitte spijkerbroek, een vaalbruin poloshirt en een afschuwelijke cowboyriem met een koperen gesp. Hij zag er nog even slank en fit uit als altijd. Carmen kende hem niet anders dan als het toonbeeld van gezondheid. Zijn oogwit was helder blauwwit, zijn tong frambozenroze, zijn buik zo plat als een plank. De cowboyriem viel uit de toon, maar daar maalde Rennie niet om. Als hij iets mooi vond, droeg hij dat gewoon.

‘Nog steeds een schoonheid,’ oordeelde hij ten slotte, met zijn handen op haar schouders. ‘Ik dacht trouwens dat dit een fatsoenlijke buurt was.’

‘Dit is een ochtendjas en ik heb hem goed dichtgeknoopt!’ protesteerde Carmen.

‘Ik heb het niet over jou, maar over deze straat. Ik dacht dat er alleen heel chique mensen woonden.’

Omdat hij voortdurend op tournee was en het grootste deel van de afgelopen drie jaar in het buitenland was geweest, nam Carmen hem die opmerking niet kwalijk. Nog net niet.

‘Die wonen er ook.’

‘Dan zijn ze toch heel wat minder chic dan vroeger. Admiraals, advocaten, de zilveren-lepelbrigade... Vroeger struikelde je hier over de kakkers, die eerder de politie belden dan te vragen wie je was. Een vreemde te woord staan? Hemeltjelief, hoe kom je erbij!’

Geduldig vroeg Carmen: ‘Wil je iets zeggen of klets je maar wat aan?’

‘Natuurlijk wil ik iets zeggen, schat.’ Hij liep naar de keuken, trok de koelkast open en haalde er een fles Veuve Cliquot uit. ‘Mag ik deze openen?’

Ze aarzelde. Die fles stond daar al ruim twee jaar. Ze had hem een jaar na de dood van Spike gekocht, samen met een paar doosjes paracetamol en ibuprofen, met de bedoeling voor de verandering een avond thuis te blijven en tot middernacht de tijd te nemen om alles eens goed te overdenken. Als ze dan om klokslag twaalf uur had besloten dat het geen zin had door te gaan, zou ze de fles champagne leegdrinken en alle pijnstillers slikken. Toen de fles om elf uur in de koelkast koud stond te worden, had ze een blocnote gepakt en was ze aan een zelfmoordbriefje begonnen.

Tegen middernacht zat de prullenmand vol verfrommelde vellen papier. Beschaamd had ze ontdekt dat het schrijven van een zelfmoordbriefje minder gemakkelijk was dan ze eerder zo roekeloos had gedacht. Alles wat ze had opgeschreven, klonk belachelijk toen ze het hardop las, als zo’n vreselijk toneelstuk in de Morecambe en Wise-show waar Spike op kabeltelevisie zo graag naar had gekeken. Steeds gegeneerder en gefrustreerder had ze beseft dat ze het afschuwelijk zou vinden een briefje achter te laten waar anderen stiekem om zouden grinniken.

Kwaad op zichzelf had ze de ongeopende fles champagne teruggezet in de koelkast en een kop thee gezet. Omdat ze het doorspoelen van de pijnstillers door de wc een verspilling vond, had ze die in het badkamerkastje gelegd om in de voorgeschreven doses te slikken wanneer ze menstrueerde.

Wie wat bewaart, heeft wat.

Nou ja, als ze dan toch zou blijven leven, zou ze ze nodig hebben.

Ze had de champagne als eervolle herinnering in de koelkast laten staan.

Ach, wat maakte het nu nog uit. Carmen knikte naar de fles. ‘Goed idee. Maak jij hem maar open, dan pak ik glazen.’

‘En wat ik wilde zeggen,’ vervolgde Rennie, ‘is dat ik al twee uur geleden bij je op de stoep stond en jij niet thuis was.’

‘Ik was in het tehuis voor daklozen.’

‘O, vandaar de lucht.’ Rennie was niet iemand die een blad voor de mond nam. Toen hij de uitdrukking op haar gezicht zag, voegde hij er grinnikend aan toe: ‘Oké, oké, het is erg edel van je dat je bijdraagt aan de maatschappij, maar ik wilde alleen maar zeggen dat je niet fris ruikt.’

Ze wist dat hij gelijk had, en met een zucht draaide ze zich om en liep naar de deur. ‘Maak die fles maar vast open, ik ben zo terug.’

‘Zal ik je even helpen?’ vroeg Rennie behulpzaam.

‘Ha, ha. Ga ergens zitten, maar blijf van mijn truffels van Thornton af.’

Terwijl Carmen onder een hete douche haar haren waste en haar lichaam inzepte, dacht ze hoofdschuddend aan Rennie’s manier van leven. Hij barstte van de energie, werkte hard en genoot volop van het uitgaansleven. Hij zat altijd vol grappen en kon het niet nalaten te flirten met elke vrouw die hij tegenkwam, en hij kwam erg veel vrouwen tegen.

Rennie Todd, haar zwager. De jongere broer van Spike. Behalve hun glimlach, konden twee broers niet minder op elkaar lijken. Met haar ogen dicht terwijl er een schuimende waterval over haar gezicht viel, haalde Carmen zich het gezicht van Spike voor de geest. Haar geliefde man, met zijn stralende grijze ogen, donkerblonde haar en lichaam dat neigde naar dik worden. Terwijl Rennie knetterde en bruisde van levenslust, was Spike het rustigste lid van de band geweest, degene die liever zat dan fysiek bezig te zijn. Hij had diep over allerlei dingen nagedacht en had liedjes geschreven met teksten die echt iets betekenden. Rennie, dat wist Carmen zo goed als zeker, had zijn hele leven nog nooit ergens diep over nagedacht.

En hij leefde nog – dat was nu het grootste verschil tussen de twee broers. Rennie sprankelde van het leven en Spike was dood.

Carmen stapte uit de douche, wreef met een handdoek haar haren droog en trok haar ochtendjas weer aan. Als het goed was, rook ze nu naar Jo Malone's tuberozen in plaats van naar Eau de Zwervers. Zoals ze had verwacht, had Rennie het zich in de woonkamer gemakkelijk gemaakt. Hij lag op de donkerblauwe bank, at de laatste chips uit een doos Pringles, zapte langs de tv-kanalen en praatte tegelijkertijd in zijn mobieltje. Met een grijns naar Carmen zei hij door de telefoon: 'Sorry, schat, ik moet afbreken. De verpleegkundigen komen eraan met mijn oma. Dag oma, je ziet er goed uit... Oké, ik bel je wel weer. Doe!'.

'Bedankt, hoor.' Carmen boog voorover en griste de afstandsbediening uit zijn hand, want Rennie zapte dat het een lieve lust was en daar werd ze gek van.

'Sorry.' Hij grinnikte zonder enig berouw. 'Ze heet Nicole, maar de jongens noemen haar "zuignap". Ze wilde zo graag de kerstdagen met me doorbrengen dat ik een behoorlijk excuus moest verzinnen.' Niet alleen wat tv-programma's betrof had Rennie het concentratievermogen van een mug.

'Had je niet gewoon kunnen zeggen dat je bij je tragische oudere schoonzus op bezoek moest? Was dat niet saai genoeg?'

'O gut, nee hoor. Nicole was een fan van Spike; dan had ze mee gewild om je te ontmoeten. Daarom heb ik een oma in een verpleeghuis in Stockton-on-Tees bedacht. Dat werkt veel beter.' Hij snoof goedkeurend toen Carmen zijn voeten opzij duwde en naast hem ging zitten. 'Nog hetzelfde spul als wat Spike altijd voor je kocht.'

'Mijn lievelingsgeur,' zei Carmen. 'Anders dan sommige mensen krijg ik niet al na drie dagen ergens genoeg van en ga op zoek naar iets nieuws.'

'Die zit. Maar als ik behoefte had aan een preek, was ik in Illinois gebleven om naar mijn manager te luisteren. Het is Kerstmis, laten we niet kibbelen. Weet je wat ik heb gedaan toen ik hier vanmiddag voor de deur stond en jij er niet was?'

Het was een vraag waarop ze geen antwoord kon geven en Carmen nam zelfs niet de moeite om ernaar te raden. Met een loom schouderophalen zei ze: 'Geen idee.'

‘Ik ben op de stoep gaan zitten.’ Hij trok zijn wenkbrauwen op en keek haar verontwaardigd aan. ‘En als je bedenkt dat dit Fitzallen Square is, in het chicste gedeelte van Chelsea, moet je het met me eens zijn dat dit een ongewoon gezicht moet zijn geweest. Ik verwachtte dan ook niet anders dan dat een stel gepensioneerde generaals me bars toe zou spreken en dat ik daarna door troepen van de mobiele brigade in helikopters zou zijn verjaagd. Ik snap echt niet waarom Spike hier per se wilde wonen.’

Maar dat snapte hij wel. Spike had de pretentieuze deftige sfeer vermakelijk gevonden, evenals het idee dat de bewoners geschokt zouden zijn bij het vooruitzicht hun elegante Georgian plein te moeten delen met een lid van een hardrockband als Red Lizard. Het zonnige huis van vier verdiepingen, met zeven slaapkamers, was schitterend gerenoveerd en zo ongeveer de laatste plaats waar ook maar iemand verwacht had dat ze zouden gaan wonen. Maar Spike had de humor ervan ingezien en hij had het huis voor vijf miljoen pond gekocht. Een paar maanden later waren zowel hij als Carmen er dolgelukkig mee geweest.

‘Dus de mobiele brigade is op je neergedaald,’ zei Carmen.

‘Nee, juist niet. Daar gaat het dan ook om. Een van je burens deed open en vroeg of hij me kon helpen.’

‘Hij dacht zeker dat je van plan was ergens in te breken.’

‘Inderdaad. Ik heb geantwoord dat je niet thuis was en dat ik buiten wilde wachten tot je terug zou komen. Toen zei hij dat het buiten veel te koud was en dat ik beter binnen kon komen om een borrel te drinken. Nou ja, toen dacht ik natuurlijk dat ik hallucineerde, want hoe haalden die luitjes het in hun hoofd? Beseften ze dan niet hoe ze klonken? Als arme lieden, normale lieden! Ze gedroegen zich als mensen in een Vinex-wijk!’

‘Oké, wind je niet zo op. Ik neem aan dat het niet de Brough-Badhams van nummer tweeënzestig waren.’

Brigadegeneraal Brough-Badham en zijn vrouw, freule Marjorie, waren vier jaar geleden, toen ze hoorden wie hun nieuwe burens zouden worden, zo ontsteld geweest dat ze de gemeente een petitie wilden aanbieden. Geen van beiden had ooit een woord met de ongewenste bewoners gewisseld. Wanneer ze elkaar op het plein voorbijliepen, trok de generaal zijn snor op en keek freule Marjorie langs haar miereneterachtige neus naar Carmen.

Na de dood van Spike had Carmen vooral niet willen verhuizen omdat ze de Brough-Badhams niet het gevoel wilde geven dat ze gewonnen hadden.

‘Nee, het was de buurman aan de die kant.’ Rennie wees met zijn duim naar rechts. ‘Nummer achtenvijftig.’

‘Rare naam voor een buurman.’

‘Heb je de grapjes in de knalbonbons weer gelezen?’ Hij gaf haar een por in haar zij. ‘Raar dat je hem nooit hebt ontmoet. Het is best een toffe vent. Toen hij me binnenvroeg, dacht ik dat jullie elkaar kenden, maar hij zei van niet. Volgens hem ontloop je hem.’

‘Dat is niet waar,’ zei Carmen iets te nadrukkelijk. ‘Hij is hier pas drie maanden geleden komen wonen en daarna op reis gegaan of zo, en toen ben ik twee weken met mijn moeder naar Cyprus geweest. Je weet best hoe dat hier gaat,’ voegde ze er voor alle zekerheid aan toe. ‘Iedereen heeft het druk, gaat naar zijn werk... We zijn elkaar gewoon nog niet tegengekomen, meer niet. Ik heb me heus niet verstopt.’

Dat was waar. Min of meer. Nou ja, als je de keren niet meetelde dat ze hem uit zijn auto had zien stappen en vlug bij het raam weg was gelopen voordat hij haar zou zien en misschien zou zwaaien.

‘Hij heet Connor O’Shea.’

‘O ja?’

‘Maar ik dacht dat je dat wel wist, omdat hij een briefje onder je deur door had geschoven om je uit te nodigen voor zijn housewarmingparty.’

Hè verdorie... Een blos kleurde Carmens bleke wangen roze.

‘Dus lijkt het erop dat je hem inderdaad wilt ontlopen.’

‘Begin nou niet te zeuren,’ zei ze een beetje beschaamd.

‘Iemand moet dat toch doen? Hij is al drie jaar dood, schat. De oude Carmen zou zich verheugd hebben op een feestje.’

‘Maar de oude Carmen bestaat niet meer. Je zit naast de nieuwe Carmen. En het is niet zo gemakkelijk als je denkt.’ Ze zweeg en keek hoe hij behendig de kurk uit de fles Veuve Cliquot trok, met een zacht gesis, precies zoals een kelner het deed. Vroeger openden ze een fles champagne alsof ze op het racecircuit stonden – het was een wonder dat ze er ooit een slok van hadden gedronken.

‘Een aardige nieuwe buurman, een vriendelijke uitnodiging voor een feestje. Ik begrijp niet wat het probleem is.’

‘Nee, natuurlijk niet, jij niet.’ Carmen nam een slokje van de champagne die bedoeld was geweest voor haar zelfmoord. Hij smaakte erg lekker. ‘Maar Spike was mijn man en nu is hij dood. Hij is er niet meer en ik ben alleen overgebleven. Niemand heeft nog belangstelling voor mij.’

‘Ach joh, schei uit, dat is...’

‘Ga alsjeblieft niet tegen me tekeer. Ik vis niet naar complimentjes en hoef ook geen medelijden. Maar steeds wanneer ik nieuwe mensen ontmoet en ze horen wie ik ben, willen ze alleen maar over Spike praten en weten hoe het was met hem getrouwd te zijn. Ze vinden dat ik bof omdat hij me alles heeft nagelaten, wat ik erg raar vind, omdat ik helemaal niet vind dat ik bof. Daarom ben ik niet naar dat feestje gegaan. Ik weet dat ik in elk geval die uitnodiging had moeten beantwoorden, maar dat heb ik nu eenmaal niet gedaan. Soms heb ik geen manieren.’

‘Oké, nu snap ik het,’ zei Rennie. ‘Daarom breng je al je tijd in dat tehuis voor daklozen door, omdat niemand daar weet wie je bent. Ze hebben er geen flauw idee van dat jij in zo’n mooi huis woont en getrouwd bent geweest met Spike Todd. Ze denken dat je een heel gewoon meisje in een spijkerbroek en een sweatshirt bent, dat met de metro naar ze toe komt.’

‘Nou en? Vind je dat gek? Ze behandelen me daar net als de anderen en dat vind ik prettig.’

‘Bedoel je dat ze net zo gemakkelijk op jouw schoenen plassen als op die van de anderen? Ja, dat lijkt me erg prettig. Als ik met je meega, plassen ze dan ook op mijn schoenen?’

‘Wat doet hij eigenlijk? Mijn buurman, bedoel ik.’ Carmen wilde van onderwerp veranderen.

‘Ha, zie je wel, je bent geen haar beter dan je burens! Connor O’Shea, een forse, vriendelijke Ier van in de dertig, hoe komt die man aan genoeg geld om hier te kunnen wonen?’

Carmen gaf Rennie een por. ‘Dat vroeg ik niet.’

‘Natuurlijk wel. Geef nu maar toe dat je brandt van nieuwsgierigheid. Dat is de menselijke natuur. Hij heeft onlangs een huis gekocht op Fitzallen Square. Hij rijdt in een Bentley. Hij heeft een appartement in New York en een villa in Zuid-Frankrijk. Denk je dan dat hij op de verfafdeling van een doe-het-zelfzaak werkt? Of achter de balie van het postkantoor in Finchley High Street? Of als

conciërge van een school? Of misschien is hij ambtenaar en schiet hij de hele dag paperclips naar...'

'Laat maar zitten, ik wil het niet eens meer weten,' zei Carmen.

'Oké, dan snap je wat ik bedoel,' zei Rennie onschuldig. 'Hij kan natuurlijk ook bankrover zijn. De een of andere hoge pief in de onderwereld van East End. Vond je, toen je van achter de gordijnen in je slaapkamer naar hem stond te gluren, dat hij er een beetje louché uitzag?'

Verdraaid, nu had Rennie haar alweer door, of had die verdomde buurman haar toch gezien en dat tegen hem gezegd?

'East End? Je zei toch dat hij Iers is?'

'Ach nou ja, *begorrah*, hij zégt dat hij Iers is,' zei Rennie met een afschuwelijk Dublins accent. 'Maar dat kan toch ook een dekmantel zijn? Zodat niemand zijn ware identiteit kan raden? In dat tehuis van je doe jij net zoiets.'

'Je hoeft hier niet te blijven, hoor. Je mag best teruggaan naar je Ierse Cockney-bendeleider en daar de avond doorbrengen.'

'Hij heeft ons al uitgenodigd. Zijn huis zit vol met vrienden en familie, en wij zijn elk moment welkom. Morgen vliegen ze voor een paar weken naar Barbados.'

'Met hun valse bankbiljetten en afgezaagde geweren.'

'Als we gaan, let dan alsjeblieft goed op me en laat me niet flirten met zijn vriendin. Een rasechte stoeipoes.' Rennie rilde. 'Ik wil straks niet met een paar met lood verzwaarde laarzen aan in de Thames liggen, ik heb liever een ander kerstcadeau.'

Carmen nam nog een slok champagne en vroeg zich af of dit een mooie gelegenheid was om haar geheimzinnige buurman te ontmoeten. Met Rennie erbij zou ze zich meer op haar gemak voelen. Ze wist dat ze beter haar best moest doen, want zoals hij al had gezegd, sloeg ze vroeger geen feestje over.

Gek genoeg had ze de gereserveerde, of liever de stugge houding van de bewoners van Fitzallen Square de afgelopen paar jaar juist erg prettig gevonden, en nu was ze eraan gewend. Als je eenmaal begon met glimlachen naar en het groeten van je burens, liep je het risico dat je ook met ze moest praten, en voordat je het wist moest je slaapverwekkende buurtbijeenkomsten bijwonen of meedoen aan gruwelijke kaas-en-wijnavondjes. En tegen die tijd was je hard op weg om betrokken te raken bij de levens van het soort mensen

waar je absoluut geen boodschap aan had, terwijl je wist dat ze achter je rug jouw leven bespraken.

‘Vanavond niet,’ zei Carmen. ‘Misschien als ze van vakantie terug zijn. Ik blijf liever thuis. Hoe laat moet je weg?’

‘Leuk hoor, heb je nu al genoeg van me?’

‘Nee!’ Ze sloeg hem met de lege Pringles-dooz op zijn hoofd. ‘Ik vraag het alleen maar. Je komt onverwacht aanzetten en eet al mijn Pringles op, maar als je een kerstdiner verwacht, heb je pech, want daar heb ik geen spullen voor gek...’

‘Hé, wind je niet op, ik had niet op een maaltijd gerekend. Ik wilde je alleen maar even zien. En je Pringles opeten, natuurlijk.’

‘Er staat nog een bus in de keuken.’ Carmen was blij hém te zien, blij dat hij was gekomen. Eerlijk gezegd had ze er vreselijk tegenop gezien de avond van eerste kerstdag in haar eentje te moeten doorbrengen. Ze had aangeboden ook vanavond in het tehuis te blijven helpen, maar ze hadden haar vriendelijk doch beslist gezegd dat een dienst van acht uur lang genoeg was.

4

De uren daarna brachten ze door met bijpraten, eten en drinken, terwijl ze af en toe langs de tv-kanalen zaptten. Een herhaling van *Fatal Attraction*, speciaal voor de feestdagen, bracht Carmen ertoe Rennie te vertellen over Nancy en de kerstkaart van de juwelier.

Zoals te verwachten was, schudde Rennie misprijzend zijn hoofd. ‘Wat een sukkel, die man. Als je zoiets koopt, is regel nummer een dat je contant moet betalen. Ten tweede moet je altijd, áltijd een verkeerd adres opgeven. Au!’

‘Het is echt niet leuk, hoor. Jij bent vrijgezel, maar hij is getrouwd. Nancy is mijn beste vriendin en die zak bedriegt haar. Dat weet ik zeker.’

Rennie liet zijn blik door de kamer dwalen, waar geen enkele kerstversiering te bekennen was. ‘Als ze je beste vriendin is en jij bent alleen, waarom heeft ze je dan niet gevraagd om met de kerst bij haar te komen?’ vroeg hij.